

ליוצרי הסרטים בישראל יש טענות. לא מהיום. כמו על זה שהתיאטרון מקבל בארץ סובסידיות של מליונים. כמו על זה שאין להם ייצוג בוועדות ממשלתיות הקובעות את גורל הקולנוע. אין להם תעריפי שכר. אין להם אפילו כללים של אתיקה מקצועית.

הדברים ידועים — אבל הרבה לא נעשה לתיקון המעוות. אמנם נערכו לפני למעלה מה שנה כמה פגישות-גישוש לקראת הקמת איגוד של במאי קולנוע. נבחרה אפילו הנהלה זמנית.

אך בזאת הסתיימה הפרשה. הנהלות שעובדות מתוך התנדבות מתקשות תמיד להתכנס. מה עוד שמדובר כאן באנשים שאינם עובדים שעות קבועות במשרדים. דות חטופות. מן היר אל הפה. לאחרונה, החליטו כל אותם חברים של הנהלה הזמנית, שטרם נשרו לחוסר זמן, כי הגיע בכל זאת המועד להניח יסודות איתנים יותר למוסד שלהם.

נשלחו הודעות לכל מי שנוגע בדבר, לבשר לו על כינוס קרוב של כל במאי הקולנוע והטלוויזיה בארץ (אליהם יצורפו אולי גם התסריטנים). במטרה להקים אירי-גון שיפעל בצורה תקינה ויהיו לו שיניים. מובן שככל שיגדל מספר החברים, יהיה כוחו של האירגון גדול יותר. לכן מקווים מארגני הכינוס. שזמן ליום הרביעי הקרוב, 11.4.73, בבית-טוקולוב בתל-אביב, כי המעוניינים יגיעו בהמוניהם.

ואם אכן היה אירגון — יהיו אולי גם תנאים טובים יותר לענף. ואם יהיו תנאים — אולי יהיו סרטים טובים יותר.

תדריך

תל-אביב

*** הטאנני האחרון בפרוץ (סטודיו, איטליה) — מי שילך לסרט זה בגלל הסנסאציה המינית — עשוי להת-אכזב. מי שיוכל להתגבר על אכזבתו, יזכה לראות סרט מעניין באופן מיוחד. יש לה הרבה דברים חשובים לומר על היחסים בין הדורות בשנות ה-70, על מהות האהבה לגבי כל אחד מן הדורות, ועל התהום העצומה המפרידה ביניהם. ומי שיתבונן קצת יותר, יבחין בסאטירה עצמית חריפה, בתחושה אסטטית בלתי רגילה המעניקה לסרט גוונים של ציור רולנדי קלאסי, השקפת עולם שהיא בר-סופו של דבר הרבה יותר מוסרית מכפי שאפשר היה לצפות. משחקו של מאלרון בראנדו הוא יוצא מן הכלל, ואין ספק שבגנרדו ברטולוצ'י הוא אחד הבמאים הגדולים של תקופתנו. כדאי מאוד לראות.

*** טארביה (בן-יהודה, איטליה) — סרט כבד ומסובך מאוד על משמעות הנצרות. הסוציאליזם והמהפיכה, בעיניו של פיארא פאולו פאולוני. מי שאינו בקי בסמלים השגורים בשטחים אלה יסבול, לאחרים יהיה זה סרט מרתק.

*** הרפתקאה בפרסאיירון (תל-אביב, ארצות-הברית) — קבוצת ניצולים מתפשים סרט החוצה באוויה שהתהפכה בלב ים. סרט ממת עשוי היטב, עם הרבה שחקנים מפורסמים, ובראשם ג'ין הקמן. שלי ויגטרס וסטלה סטיבנס.

ירושלים

* מוסמכי המאפייה (ארנון, אר-סל) — חיינו של חייל קטן בצבא הגדול של הוואס התחתון, כפי שהוצג בוידוי של ג'ו ואלאצ'י בפני שלטונות החוק האמריקאי. הסרט מקוטע ושטחי ובוודאי שאינו תחרות לסנדק.

חיפה

*** פליגי-רומא (פארא, איטליה) — כמה פרקים מחיי עיר-הנצחה. כפי שהיא משתקפת בעיניו של גדול במאי איטליה. זה לא בהכרח צמוד למציאות, אולם זה דמיון החזותי של פליגי מספק חוויה נדירה לצופי הקולנוע. כדאי לראות. * * * הליצנים (אורלי, איטליה) — ושוב פליגי, נפרד בסרט תעודי למחצה מאמונתו שכמעט ולא קיימת עוד בימינו. אבל רק שהסרט מדבר אנגלית, המנוגדת לחלוטין על הדמויות המופיעות על המסך.

אני אוהב אותך, קלרה

אלמגור ושילוח: מתח על מי-מנוחות

למזלו של הסרט, מישחקם של מרבית המשתתפים בתפקידים הראשיים, ובעיקר של גילה אלמגור (קלרה), יוסף שילוח ושייקה אופיר (שני המחזירים שלה), עופר שלחין (בנה) ומיכל בת-אדם (הנערה שהופכת אותו לגבר) הוא כנה ואמין. הצילום של אדם גרינברג נאה. והתוצאה היא אחד הסרטים המוצלחים יותר שנעשו בארץ.

הבית ברחוב שלוש (הו, תל-אביב, ישראל) — בחצר גדולה ברחוב שלוש בתל-אביב, מתגוררת, לפני מלחמת השיחור, משפחה ענפה של יהודים ספרדים. דמויות ההווי שבחצר זו, הם נושא סרטו החדש של משה מזרחי, כשבמרכזו — קלרה, אלמנה גאה ועצמאית ואם ל-4 ילדים. בנה, נער כבן 15, זוכה במהלך הסרט להיגש לראשונה עם החיים והאהבה על פניהם השונים. כל זה כמובן אינו רחוק מדי, באווירה ובטיפוסים, מאני אוהב אותך רוזה. בדימוין זה אפשר לראות בהחלט דמיון לבמאי משה מזרחי, שיצר כבר סיגנון עצמאי ומוגד מחמשלו. הוא מטיב גם הפער, כמו בסיגנון הקודם, לצייר דמות של בית עדות המזרח, שלמרות כל המוס-כמות הכמויות בהן גדלה וחיה, בליבה פנימה היא בכל זאת בת-חורין, ושל נער מתבגר, נבוכ, מבולבל, אבל רגיש מאוד, הניצב על סף חיייו המבוגרים.

מצד שני, חסר הסרט גרעין עלילתי אחיד שידחוף אותך קדימה, ויביא לפחות חלק מן הדמויות לידי התפתחות דרמטית. הכל מתנהל קצת יותר מדי על מי-מנוחות. אפילו המתח והחרדה שהתלוו בוותו זמן למישטר המני-דאט, אינו בא לידי ביטוי בצורה מספיק חזקה.

מאחר והסרט מתנהל בעצלתים, יש זמן להרהר בכל מיני מחשבות כפירה, כמו למשל שהאלמנה לבושה בגנדים שאינם הולמים מלתחה של עוזרת-בית לפני 25 שנים.

עזה כמוות

אהבה

מיילס ופינג'ן: טירוף בארמונות-פאר

קות מאוד של מרגרט לייטון (חותנתה) וראלף ריצ'ארד-סון (כמלך ג'ורג' הרביעי) — לשמע הדילוגים השנונים של הבמאי-חזאי-תסריטן רוברט בולט — יש נטייה להת-עלם מההיסטוריה — ולשקוע בסיפור אהבה יפה לעין — מיצרך נדיר למדי בימים של טנוו אחרון.

ליידי קארולין (לימור, תל-אביב, אנגליה) — הסרט החור-נך את קולנוע לימור בתל-אביב מתאים בהחלט למיסגרת של סרטים חגיגיים, המכוונים לכל שיכבות החל, וכל אחד יוכל למצוא בהם משהו שימצא חן בעיניו. ליידי קארולין לאמב היא דמות היסטורית המסמלת אהבה מטורפת, החזקה מן החיים עצ-מם. בעלה, ויליאם לאמב, (מאוחר יותר לורד מלבורן), עתיד היה להיות יועצה האישי של המלכה ויקטוריה, ובין בעלי החשפעה הגדולה ביותר של בריטניה במאה הקודמת. המאהב הוא אולי הדמות הרומנטית ביותר בספ-רות הבריטית — לורד ביירון. ומקום ההתרחשות הם ארמונות-הפאר ונשפיה-ההדר של החברה הבריטית הגבוהה. קצת אמנם קשה לדבר על שיחזור היסטורי מדוייק של המאורעות. לורד ביירון, כפי שהוא מצטייר כאן, אינו הרבה יותר מאליל פופ מאחז-עיניים של התקופה, שכל כישורו מוטל בספק. שיוניים אחרים בפרטים עובדתיים מעוררים אהדה גדולה מן הרגיל לאחבתו האומללה. ואילו דמותו של ויליאם לאמב אמנם סימפטית ואנושית מאוד, אבל אינה מנבאה את המדינאי החריף שהיה אחר-כך.

אלא שלמראה צבעי הפסטל שמשיג אוסוואלד (כנר על הגג) מוריס במצלמתו — נוכח מישחק המרשים של שרה מיילס בתפקיד הראשי, והופעות קצרות אך מבריי-

השודדים

והצוענים

טרינטיניאן: נמושות מול גורל מוזר

לא תמיד חיוניות להתקדמות העלילה. אולם היופי הנדיר של הנוף הקנדי, השימוש המופלא שעושה קלמן בפניו חרושי הקמטים של ראיון, בדמותה הנשית המקסימה של לאה מאסארי, ובחלקלקות הקשוחה של טרינטיניאן — מחפה על מחדלים רבים.

המירדף בשדות (אסתר, תל-אביב, צרפת) — טייס צרפתי (ז'ואי טרינטיניאן) שהרג ב-תאונה כמה ילדי צוענים, בהתרסק מטוסו, נימלט מפני ניקמת תהורים לקנדה. אלא שמן הנקמה אין מנוס. הצו-עים דוהרים אחריו גם מעבר לאוקיאנוס. תוך בריחה מהם, נופל הצרפתי ישר לתוך זרועותיה של כנופייה המתכ-נת חטיפה נועזת. כמעט כל הסרט מוקדש להתמכ-דות שבינו לחברי הכנופייה, כאשר הצוענים אינם אף-פעם רחוקים, ומזכירים את נוכחות המוות הרודף אחריו. לכאורה, סרט על ילדות. בעיקר ילדות של אנשים שאינם יכולים להרשות לעצמם לשוב אחרנית. מצד אחד, הטייס הנימלט, מצד שני ראש כנופיית השודדים (רוברט ראיון) האומר ברע מסויים שלא ישוב, אפילו אם יצטרך לשלם בחייו, אל מאחורי הסורגים.

אך כפי שכתב את הסיפור האמריקאי דויד גודיס, יש כאן נוסף לילדות גם מעין גורל מוזר, הרודף את הגי-בורים. עם כל הצעות האומץ והקשיחות שלהם, אינם בסופו של דבר הרבה יותר מנמושות המנסות, לשווא, להפיל את התל הגדול והכבד של המימסד. מכל הכוונות הללו נשארו עיקבות, אם כי לא תמיד ברורים, בסרט של רנה קלמן, אשר פיצל את הסיפור כולו למיספר סציונות מרתקות, כל אחת בפני עצמה, אבל